

BUCHLOVSKÝ ZPRAVODAJ

ČÍSLO 1 • ROČNÍK XXIII.

LEDEN 2017

Foto Vladimír Procházka

Vánoce v Buchlovicích

(foto: Bořek Žižlavský)

Přeji Vám vše dobré...

Vážení spoluobčané, srdečně Vás zdravím na prahu nového roku 2017.

Dovolte mi, abych se nejprve ohlédl za právě uplynulým rokem 2016, který byl pro život našeho městečka velmi významný. Po dlouhých letech složitě přípravy investice „Stezka Buchlovice – Křižné cesty“ jsme stavbu, která zahrnuje stezku pro pěší a cyklisty, dešťovou kanalizaci a veřejné osvětlení, úspěšně zrealizovali. Zbudovali jsme ji s finanční podporou Státního fondu dopravní infrastruktury ČR ve výši 3.654 tis. Kč. Celkové náklady akce činily 7.967 tis. Kč.

V měsíci dubnu 2016 jsme dokončili rozestavěnou rekonstrukci ulice Arnošta Hrabala nákladem 2.983 tis. Kč. Pokračovala také rekonstrukce hřbitova revitalizací zeleně, výsadbou stromového, keřového i bylinného patra nákladem 299 tis. Kč a zhotovením propojovacího chodníku v hodnotě 185 tis. Kč. Do nových prvků na dětském hřišti v ulici Řadové jsme investovali 1.372 tis. Kč, zároveň jsme pořídili nové oplocení a na podzim provedli obnovu trávníku na celé ploše hřiště. Hřiště předáme do užívání dětem a jejich rodičům na jaře letošního roku.

Během tří měsíců byla opravena budova hasičské zbrojnice tak, aby mohla být předána do provozu u příležitosti oslav 140. výročí založení Sboru dobrovolných hasičů v Buchlovicích. Náklady na celkovou rekonstrukci činily 1.154 tis. Kč a zahrnovaly hlavně plynofikaci objektu s instalací ústředního vytápění, opravu elektroinstalace, instalaci nové věže se zateplením stropu, opravu omítek, fasády a kamerový systém. S pomocí dotace z Ministerstva zemědělství ČR ve výši 250 tis. Kč jsme opravili nákladem 386 tis. Kč tři drobné kulturní památky – mariánský sloup na náměstí, horní kříž na hřbitově a barokní kříž ve Starých horách.

Na zpevněnou plochu u hřiště s umělým povrchem jsme v závěru roku zakoupili 5 obytných kontejnerů pro šatny a sociální zařízení nákladem 1 130 tis. Kč. Kontejnery budou využívány jako zázemí pro hřiště s umělým povrchem a tenisové kurty. V měsíci říjnu se podařilo opravit vnitřní omítky v kapli sv. Alžběty nákladem 193 tis. Kč. V roce 2017 kapli vymalujeme, pořídíme nové lavice a předáme ji do užívání. Pokračovali jsme také v plošných opravách místních komunikací u pánice nákladem 580 tis. Kč.

V měsíci listopadu nám předal ing. arch. Michal Hladil zpracovanou projektovou dokumentaci pro stavební povolení na akci „Víceúčelová sportovní hala Buchlovice“. Stavebnímu úřadu nic nebrání, aby v měsíci lednu vydal stavební povolení. Stavba je navržena jako víceúčelová sportovní hala s využitím pro výuku tělesné výchovy a pro širokou sportovní veřejnost. Prostor haly bude rovněž sloužit jako shromažďovací prostor s kapacitou 575 osob, pro výukové a související aktivity školy, pořádání sportovních turnajů, vč. možnosti uspořádání turnajů v šachu a deskových hrách a pro další společenské akce. Halová část objektu umožní provozování sportů – házená, halový fotbal, futsal, florbal, volejbal, badminton, basketbal, tenis a stolní tenis. Štítová stěna bude doplněna o gymnastické a tělocvičné prvky (švédské žebříky, cívkové kruhy, pojízdné jednohrazdí, šplhové konstrukce s lany a tyčemi a část bude osazena lezeckou stěnou). Součástí haly bude i pevná vyvýšená tribuna pro 132 diváků s místem pro kameramana, ozvučení, bufet s klubovnou, posilovna, sauna a whirlpool. Vybavení doplní mobilní pódium, židle a stoly. Rada městyse navrhla zastupitelstvu zařadit do rozpočtu pro rok 2017 částku 18 milionů korun na zahájení realizace projektu. Výše nákladů na celou stavbu bude známa po realizaci výběrového řízení na dodavatele stavby. Předpokládáme, že stavbu haly zahájíme nejpозději letos v červenci tak, aby mohla být dokončena do 30. 6. 2018.

V letošním roce připravujeme rekonstrukci ulice Váhovy, která zahrnuje rozšíření vlastní komunikace na 5,5 m, realizaci chodníku o šířce 1,25 m, nové veřejné osvětlení, rozhlas a kabelizaci vedení

nízkého napětí. Rozpočtové náklady stavby činí 8,3 mil. Kč. Do rozpočtu městyse jsme zařadili i rekonstrukci sociálních zařízení a výdejny stravy v naší základní škole v objemu 3,6 mil. Kč. Jedná se o poslední rekonstrukci původních sociálních zařízení v prvním a druhém patře přístavby školy, starých 30 let.

Vážení spoluobčané, děkuji Vám všem, kteří jste pracovali ve prospěch bohaté spolkové činnosti městyse, členům komisí, radě a zastupitelstvu. Všem, jež se podíleli na kvalitní správě věcí veřejných, pracovníkům úřadu, živnostníkům, podnikatelům a dalším za dobrou spolupráci. V novém roce 2017 Vám přeji všechno nejlepší, hodně zdraví, štěstí a spokojenosti.

Ing. Jiří Černý
starosta

Informace městyse Buchlovice

Výpis z usnesení Rady městyse Buchlovice

č. 41/2016 ze dne 24. 11. 2016

Rada městyse Buchlovice:

- se seznámila a vzala na vědomí návrh TJ Buchlovice darování pozemků p. č. 507, 508/3, 508/13 a 509/1, vše v k. ú. Buchlovice do vlastnictví městyse Buchlovice. Rada pověřila starostu ing. Jiřího Černého zadáním vypracování znaleckého posudku. Rada poté předloží návrh převzetí dotčeného areálu hřiště do vlastnictví městyse zastupitelstvu, s návrhem na schválení,
- se seznámila a vzala na vědomí děkovný dopis za poskytnutou dotaci od Místní organizace Svazu tělesně postižených z. s. a Základní organizace Sdružení postižených civilizačními chorobami z. s. Staré Město,
- v souladu s § 102 odst. 2 písm. b) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, schválila výroční zprávu ZŠ a MŠ Buchlovice o činnosti za školní rok 2015/2016 včetně rozvahy – bilance, přílohy p.o. a výkazu zisků a ztrát,
- schválila rozpočtové opatření č. 15 na rok 2016. U výdajů se jedná pouze o přesuny mezi kapitolami. U příjmů se jedná o navýšení + 106 tis. Kč, celkem na 43.323 tis. Kč,
- schválila finanční dar ve výši 6.300 Kč žadatele sociální komise městyse Buchlovice. Částka bude použita na nákup vánočních dárků pro 15 obyvatel Domova pro seniory Buchlovice, 4 opatrovance městyse Buchlovice, 1 obyvatele ÚSP pro mládež Velehrad a 1 obyvatele ÚSP pro mládež Kyjov,
- schválila úpravu Směrnice městyse Buchlovice – Pravidla pro poskytování dotací pro neziskové aktivity městyse Buchlovice v bodě V. odst. a) termín pro podání žádosti do 28. 2. kalendářního roku, ke kterému se žádost o poskytnutí dotace uplatňuje. Nová úprava bude účinná od 1. 1. 2017,
- schválila plán inventur pro rok 2016 a složení inventarizačních komisí pro provedení inventarizace majetku městyse Buchlovice ke dni 31. 12. 2016. Rada pověřila ing. Miroslava Smatanu proškolením členů dílčích inventarizačních komisí,
- se seznámila a vzala na vědomí Zprávu č. 177/2016/IAK o výsledku přezkoumání hospodaření městyse Buchlovice, IČ: 00290866 za rok 2016,

- se seznámila a vzala na vědomí zápis z jednání sociální komise, které se konalo dne 31. 10. 2016 za přítomnosti 3 členů komise,
- se seznámila a vzala na vědomí zápis z jednání sociální komise, které se konalo dne 21. 11. 2016 za přítomnosti 3 členů komise,
- se seznámila a vzala na vědomí zápis z jednání komise životního prostředí a zemědělství, které se konalo dne 27. 10. 2016 za přítomnosti 4 členů komise.

O dotaci městyse Buchlovice žádejte do konce února

Pravidla pro poskytování dotací pro neziskové aktivity městyse Buchlovice

Poskytování a použití dotací se řídí obecně závaznými předpisy – zákonem č. 128/2000 Sb. o obcích ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zákonem č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů, vyhláškou MF č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole ve veřejné správě, zákonem č. 255/2012 Sb. o státní kontrole ve znění pozdějších předpisů.

Žádost o poskytnutí dotace (nad 2000 Kč) případně Žádost o poskytnutí daru (do 2000 Kč) z rozpočtu městyse Buchlovice podávejte v souladu se Směrnicí městyse Buchlovice na předepsaném formuláři nejpozději do 28. února příslušného rozpočtovaného roku městyse Buchlovice.

Na dotaci ani dar není právní nárok, o přidělení rozhodne příslušný orgán městyse Buchlovice v rozsahu celkových možností rozpočtu městyse pro příslušný kalendářní rok, přičemž se přihlíží zejména na podporu žádaných aktivit místních spolků dle schválené směrnice. Příjemce musí být schopný poskytnutou dotaci vyúčtovat v souladu s předem schválenými užitelnými neziskovými náklady. Z tohoto důvodu věnujte zvýšenou pozornost účelu, pro který jako příjemci dotaci žádáte!

Směrnici s Instrukcemi a pokyny naleznete na internetových stránkách městyse Buchlovice - <http://www.buchlovice.cz/cz/dotace-mestyse>

*MILÍ ČTENÁŘI BUCHLOVSKÉHO ZPRAVODAJE,
DO NOVÉHO ROKU 2017 VÁM VŠEM PŘEJEME CO NEJVÍCE ŠTĚSTÍ,
ZDRAVÍ A ŽIVOTNÍ POHODY.*

REDAKCE BUCHLOVSKÉHO ZPRAVODAJE

Knižní bazar

Vážení spoluobčané,

v polovině měsíce února připravuje Československé kulturní centrum ve spolupráci s Buchlovjankem opět Knižní bazar. Již po dva roky touto akcí děláme radost na několika frontách.

Peníze z letošního prodeje knih poputují malé Zuzance Orlové na její nákladnou léčbu. Zuzanka Orlová se narodila z dvojčat v 37. týdnu, dle doktorů jako zdravé dítě. Už od 4. měsíce maminka sledovala, že se Zuzanka nevyvíjí tak jako její dvojče. Od 7. měsíce jí byla diagnostikována dětská mozková obrna. Díky náročnému cvičení se naučila ve třech letech chodit. Ve dvou letech jí ale přibyla epilepsie a postupně přibývaly další diagnózy (alergie na lepek a mléko, translokace chromozomů 5 a 16, nízkofunkční autismus). Rodina se Zuzankou zkoušela mnoho alternativních léčení, reflexní masáže atd. Běžná medicína nedokáže nijak pomoci. V loňském roce byla uspořádána sbírka na Zuzančino léčení v Egyptě, které jí velmi pomohlo. Při první léčbě byly patrné pokroky již na místě (velké zklidnění a navazování kontaktu s okolím, dokázala již při léčbě vyjít pár schodů bez opory, což dříve bylo nemožné). Po ukončení první léčby jí neurolog Stanislav Severa vysadil léky na epilepsii! Pohybově se velmi zlepšila. Součástí léčby jsou i léky na 10 měsíců.

Kdo jste ochotný Zuzance pomoci, neváhejte a knihy, které Vám doma už léta jen leží a chcete je darovat k prodeji v rámci bazaru, přivezte do 10. února 2017 do Československého kulturního centra nebo na Turistické informační centrum Buchlovice.

Věříme, že tuto akci přivítáte a během dlouhých zimních večerů si uděláte čas a provětráte knihovnu!

Vánoce, Vánoce, přicházejí...

Mateřská škola je místo, kde se těšení na Vánoce a s nimi spojené chvíle tajemna nadělování dárků, projevuje u dětí velmi intenzivně. Již v prvním týdnu měsíce prosince navštívil mateřskou školu Mikuláš se svou družinou čertíků a andílků. V dětech bylo malé napětí, jestli opravdu dorazí a zda po jeho odchodu nebude nikdo ve třídě chybět. Dopadlo to dobře. Mikuláš naděloval, děti zpívaly a čert neměl téměř žádnou práci. Deváťáci ze základní školy, kteří se tentokrát ujali role čertů a andělů, byli vskutku jako opravdoví. Hned druhý den jsme vyjeli do Uherského Hradiště na koncert skupiny Pavla Nováka „Od čerta k Ježíškovi“. Děti si poslechly nejen převyprávěný krásný příběh o Ježíškovi, ale také zazpívaly spoustu krásných koledí. A to už byla v mateřské škole ta pravá vánoční atmosféra. Děti si nazdobily ve svých třídách vánoční stromečky, kterým letos vévodí krásný smrček v hlavní chodbě, plný perníčků a sušených pomerančů. Nezapomněli jsme ani na stromeček v zahradě mateřské školy. Hned 8. prosince jsme pozvali do mateřské školy rodiče i prarodiče, aby si společně s dětmi vyrobili zvonečky, svíčky, ozdobily svíčky nebo vytvořili vánoční dekoraci. Pro děti i rodiče bylo napečeno vánoční cukroví, které vytvořily šikovné ručičky našich malých předškoláčků společně s paní učitelkami.

Na Vánoce by nikdo neměl být smutný a sám. Proto jsme šli potěšit také dědečky a babičky do Domova seniorů, kde jsme je snad svým pásmem koledí rozveselili. Děti vyrobily spoustu přáníček, a tak nikdo z našeho společného setkání neodcházel s prázdnou. Čím více se blížil Štědrý den, tím více se děti těšily, co pod stromečkem najdou za překvapení. Ani v mateřské škole to nebylo jinak. Spousta nových her, konstruktivních stavebnic, kočárky a další nové pomůcky byly letos

překvapením pro ně pro všechny. Poslední dny pobytu dětí v mateřské škole vždy patří koledování po Buchlovicích. Ani letos tomu nebylo jinak. Koledy si od našich dětí poslechli na MÚ, základní škole, na zdravotním středisku, v lékárně, spořitelně... Snad jsme na nikoho nezapomněli. A kdyby snad přece, tak Vám přejeme krásné prožití svátků vánočních, v novém roce 2017 hodně zdraví, štěstí a spokojenosti.

Kolektiv mateřské školy

Tříkrálové vzpomínání

*Do půl pasu obnažený
vinohrad
po kolena zabořený
v závějích
v slunci se shlíží
neduživém
vichr od Buchlova
pohvizduje
sýčkovitě jímavé
melodie.*

*V teple předsklepi
dozrávající
zpěvavá společnost
do dna vypije
květinkové víno ze stolu
vánočního
rozpouští se v světle
svíček –
normální dávka
nostalgie.*

Zavírám koledníček

*Koledníček zavírám
(o jaro už prosím)
na jaro už jedním okem pohlížím,
naposledy písni kolední zní
ztichlou zimní krajinou
příště už budu se dívat
do záclony sluneční
už budou zpívat písničku jinou,
jinou – veselou
píseň s jarní kapelou
plnou ptačích zpěváků
v zelených listech,
možná se jim ani nepodaří
na větvích usednout
na svých místech.
Koledníček zavírám
a otevřu jej zas až po roce
až znovu budu ladit v sobě
Advent, a potom Vánoce!*

Miloslav Hrdý

Děti zaspívaly koledy

V předvánočním čase opět navštívili Úřad městyse Buchlovice a zdravotní středisko děti z mateřské a základní školy se svými vyučujícími, aby zaspívaly vánoční koledy. (foto -bž-)

Rozsvěcování vánočního stromu

Foto: Oldřich Stránský

Příjemné setkání v domově pro seniory

V předvánočním čase 14. prosince 2016 navštívili představitelé městyse Buchlovice s členkami sociální komise naše buchlovické občany žijící v Domově pro seniory v Buchlovicích, aby jim popřáli příjemné Vánoce a do nového roku hodně štěstí a zdraví. S občany pobesedovali při promítané prezentaci a předali jim drobné dárky. (foto -bž-)

Předvánoční Buchlovický klub seniorů

Přinášíme několik fotografií z předvánočního setkání Buchlovického klubu seniorů. Probrali jsme zimní pranostiky, vánoční tradice, zahráli jsme soutěž „Kurňa, co to je?“ o super ceny, odlívali vosk a na závěr zazpívali koledy. Pozdravit nás přišla mezi kódováním knih i paní knihovnice Dagmar Možná, která taky vyhrála jednu z cen. V mezičasech dámy stihly i probrat recepty na vánoční cukroví, které přinesly na ochutnávku. Bylo nám všem příjemně. A jak jsme se nasmáli! -pav-

Děcka z Buchlovic – vánoční koncert

Ve čtvrtek 22. prosince 2016 uspořádala Děcka z Buchlovic již šestý ročník vánočního koncertu nazvaného Příběh nekončí, který se odehrál v sále Československého kulturního centra v bývalé škole na Lhotce. Program uvedla vedoucí souboru Lenka Rašticová, která spolu s Hanou Andrlou v úvodu poděkovala za dlouholetou práci v souboru Jitce Bartoškové, Věře Krejzové, Aleně Mikulíkové a za spolupráci Josefu Kolaříkovi. Pořad, jímž vyvrcholily oslavy 40. výročí založení Děcek z Buchlovic, je sestaven ze čtyř částí – Touha, Cesta, Spolu a Koleda. Vystoupení doprovázela cimbálová muzika vedená Davidem Šedou a tanečníci 3. ročníku tanečního souboru ZUŠ Uherské Hradiště.

Foto: Bořek Žižlavský

Naši fotbalisté bodovali

V sobotu 10. prosince 2016 se zúčastnila mladší přípravek TJ Buchlovice velkého Mikulášského turnaje pořádaného FC Slovácko ve sportovní hale v Uherském Hradišti. Turnaje se zúčastnilo 10 týmů, takže v hale se vystřídalo přes 100 dětí. Naši nejmenší borci z mladší přípravy se v turnaji určité neztratili a podávali dobré výkony se všemi ostatními soupeři. Polovinu zápasu vyhráli, jeden remizovali a tři prohráli, ale o výsledky tentokrát ani tak nešlo, spíše o získání zkušeností, protože hodně hráčů bylo na takovém turnaji poprvé. Mezi třemi nejlepšími střelci se po dramatickém rozstřelu z penalt, z 6 hráčů, kteří měli shodně 8 branek, umístil Filip Moravčík z mladší přípravy TJ Buchlovice a dostal pěknou cenu.

Na konci turnaje všichni hráči obdrželi z rukou ligového hráče FC Slovácko, Vlastimila Daníčka, zlaté medaile a sladkosti. Myslím, že naši hráči mladší přípravy si za statečné výkony ve všech zápasech celého turnaje tyto medaile určité zasloužili a budou pro ně povzbuzením. Buchlovičtí hráči vzorně reprezentovali klub TJ a městy Buchlovice, za což jim patří velký dík. Pochvalu za obětavost zaslouží i všichni rodiče našich hráčů, kteří je přivezli a byli nápomocni úspěšnému průběhu krásného fotbalového dopoledne.

Jiří Moravčík

Koncert ZUŠ 20. prosince 2016

LEDNOVÁ PRANOSTIKA

Když v lednu včely vyletují,
to nedobrá rok ohlašují.

V lednu silný led,
v květnu bujný med.

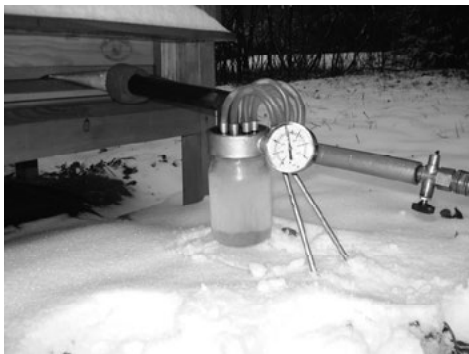
Leden a únor – to je včelařská zima. Vyznačuje se především přípravou na nadcházející sezónu. Ta spočívá především v četbě odborné literatury, přípravě rámků (výroba nebo kompletace z předem zakoupených dílů), čištění úlů pro případná nová včelstva, drátování rámků pro zatavování mezistěn.

Je to také období bilancování, za jehož účelem jsou svolávány výroční členské schůze místních včelařských spolků, na kterých mimo jiné dochází i k přijímání nových členů. Takže je to také to pravé období, kdy začít. Jestliže jste se dostali při četbě až sem, pak už jste od přijetí za člena jen kousíček. Členem se totiž můžete stát i bez včelstev.

Nicméně bych na tomto místě uvítal členství alespoň těch, co již v naší lokalitě včelaří. Všechny včelaře – členy i nečleny sužují podobné problémy zejména ve zdravotní péči o včelstva. Společně je určitě zvládneme lépe. Vzájemnou komunikaci tak můžeme zmírnit nežádoucí dopady u těch včelařů, kteří si důležitost péče o zdravotní stav svých včelstev úplně neuvědomují nebo neví jak správně na to.

Letošní výroční schůze buchlovického včelařského spolku proběhne 12. února a kromě bilancování budou zopakovány i hlavní zásady ošetřování včelstev, zkušenosti z praxe, klady i nevýhody použití dostupných léčiv a jejich správná aplikace. Na schůzi se budou také objednávat léčiva pro novou sezónu.

Od letošního roku se na včelařských schůzích budeme se souhlasem vedení radnice scházet v zasedací místnosti Úřadu městysu Buchlovice.

Za spolek včelařů zve **Miroslav Smatana**

Vánoční vystoupení Folklórního studia 25. prosince 2016 v kostele sv. Martina

Foto: Mgr. Lumír Svoboda

S Aiesecem v jihovýchodní Asii

Možná si někteří z vás pamatují na článek o projektu EDISON, díky kterému Základní školu v Buchlovicích navštívilo několik studentů z cizích zemí. Tyto projekty organizuje mezinárodní studentská organizace AIESEC, jejíž hlavním cílem je pozitivně ovlivnit společnost skrze mladé studenty. Jelikož mě tento cíl zaujal, rozhodl jsem se přes tuto organizaci odjet z Buchlovic až do Indonésie.

Abych vše upřesnil, jednalo se o dobrovolnickou stáž zaměřenou na vůdčí schopnosti, a to přímo v hlavním městě Indonésie v **Jakartě**. Spolu s dalšími 16 studenty prakticky ze všech koutů světa jsme navštěvovali školy, kde jsme se snažili studenty motivovat k aktivitě ve své společnosti a k tomu jsme jim povídali i o našich zemích. Doplním, že Indonésie je obrovská země skládající se z více než sta tisíc ostrovů. Je to zároveň jedna z příčin jejich společenských problémů. Proto je velmi důležité navést mladé studenty k aktivitám a také jim dodat sebevědomí, jelikož budoucnost jejich země závisí především na nich. To se nám snad do jisté míry podařilo, jelikož zaujetí místních studentů bylo až na výjimky obrovské. Následné vyfocení „selfička“ bylo nutností nejen ve školách, ale i na ulici. Indonésané obdivují Evropany, naši světlou kůži... Žádost: „Mister photo?!“ jsem slyšel téměř každý den. Takže pokud se chcete cítit jako celebrita, tak neváhejte a jedte do Indonésie. Kromě toho jsme například navštívili děti nemocné rakovinou, kterým jsme se snažili přinést aspoň trochu radosti.

Prezentace České republiky v jedné ze škol

Vzhledem k obrovské vzdálenosti našich států jsme se museli potýkat především s odlišnostmi kultur. Jak jsem již zmiňoval, Indonésie je obrovská země s obrovským množstvím

S dětmi z islámské školy

obyvatel. Jen samotná Jakarta má přes 11 milionů obyvatel a celková aglomerace přes 25 milionů. Představte si, že v takto velkém městě prakticky neexistuje hromadná doprava. Abych vám to usnadnil, tak u nás by to znamenalo každodenní dvouhodinovou cestu z Buchlovic do Uherského Hradiště. Dalším velkým rozdílem byla i strava, která přirozeně zahrnuje hlavně rýži, ale také nadužívání chilli. Nicméně k mému překvapení je většina jídel smažená a bez zeleniny, což činí jejich kuchyni velmi nezdravou. Mimo to trápí Indonésii především ekologické problémy a korupce. Bohužel místní obyvatelé zamořují své území odpady, vypalují pralesy za účelem výroby palmového oleje a ovzduší je značně znečištěné kvůli obrovskému množství aut a motorek.

Možná vás ale překvapí, že i přes tento výčet odlišností a problémů (mohl bych pokračovat dál) jsem si stáž nadevše užil a nikdy nebudu

Naše skupina dobrovolníků s Indonésany v Jakartě

litovat svého rozhodnutí. Z jakého důvodu? Je to především díky tamějším obyvatelům, kteří jsou velmi pohostinní, přátelští, otevření a navíc dokáží ocenit vaši snahu. Jsou též zvyklí tolerovat odlišnosti druhých. I přes to, že je Indonésie země s největším počtem muslimů na světě, tak tam žije i početná skupina křesťanů, hinduistů a dalších. Rovněž tam můžete nalézt spoustu odlišných jazyků a kultur. Z toho důvodu je velmi důležitým prvkem jejich kultury tolerance. Bez ní by nemohli žít klidný život.

Kromě toho mám v mysli obrovské množství zážitků z téměř 2 měsíců, které jsem prožil se skupinou dalších 16 dobrovolníků a 17 indonéských organizátorů nejen v Jakartě, ale i na různých výletech po ostrově Jáva, na nedalekém ostrově Bali, v Kuala Lumpur v Malajsii a v neposlední řadě i v Singapuru. Všechno

neprobíhalo zcela hladce, jelikož AIESEC není cestovní kancelář, avšak místní se nám snažili pomoci, jak jen to bylo možné. Mnohokrát jsme se museli omezit, uskromnit, ale taky obrnit trpělivostí (koupání ve studené vodě, hodiny strávené v dopravních zácpách, opakující se nachlazení z přemíry klimatizace...), tak všechny zážitky jsou velmi hluboké, díky čemuž budu vždy preferovat tento styl cestování.

Na závěr bych už jenom dodal, že problémy České republiky jsou v porovnání s Indonésií velmi malé, takže nyní dokáží mnohem více ocenit to, kde bydlím. Z mého pohledu je ale také důležité nedívat se na náš stát či obec jako na jediné místo na Zemi, ale na pouhou část celosvětového společenství. Proto každému doporučuji, aby poznal odlišné kultury, a to například i skrze AIESEC.

Zdeněk Nevřivý

V Buchlovicích před léty...

Na horním snímku vidíte zaměstnance zámecké zahrady na fotografii z poloviny dvacátých let 20. století. Ze stejné doby je i dolní snímek ze zahradnictví. Oba záběry spojuje postava zahradníka Josefa Vaculíka (na horním snímku sedícího zcela vpravo dole, na dolním snímku stojícího vpravo).

Připomínka chříbského sklářství na Stupavě I

Nedaleká Stupava, náležící ke čtrnácti obcím mikroregionu Buchlov, v odpoledních hodinách v sobotu 10. prosince 2016 slavnostně otevřela zrekonstruovanou budovu kulturního domu. V jeho prostorách, v místech bývalého sociálního bydlení, vznikla zajímavá expozice nazvaná Po stopách chříbských sklářů, připomínající zaniklou tradici sklářství v okolí Stupavy – na Starých Hutích a na rozhraní katastrů Stupavy a Koryčan.

Chříbské lesy lákaly majitele buchlovského a koryčanského panství k založení sklárny, která by jim vylepšila jejich finanční situaci. Důvodem bylo množství kvalitního tvrdého dřeva, které zůstávalo často nevyužito, i nadbytek pracovních sil bez jakýchkoliv pracovních příležitostí. Rolníci v oblasti Chříbů pracovali v primitivních podmínkách zemědělství při nedostatku orné půdy. Proto vítali každou práci, která se ve sklárnách naskytla. Na druhé straně taková sklárna nemohla fungovat bez

levné pracovní síly, pracující buď na základě robotní povinnosti či za malý poplatek.

Systém lesního hospodářství se však se zájmy skláren neslučoval. Výrobou potaše, potřebné ve sklářství, získávané pálením nepředstavitelného množství dřeva, byly lesy doslova drancovány. Na jejich ochranu byl proto vydán roku 1754 dřevařský a lesní řád, který stanovil možnosti kácení a zakazoval vývoz dřeva do zahraničí. Ostatně sklářskou výrobu dnes ve Chříbech připomínají už jen rozlehlá místa vykácených lesů, na nichž vznikly později pole a louky – Kršle nad Stupavou a odlesněné stráně kolem Starých Hutí a dvora Zikmundova. Nejstarší chříbská skelná huť měla podle tradice stát někdy od přelomu 16. a 17. století v závěru salašského údolí, v místech pozdější tzv. Tománkovy hájovny. Jejím zakladatelem měl být mladý majitel buchlovského panství Jiří Zikmund Prácký ze Zástřízl. Věrohodné písemné prameny k existenci této sklárny však neexistují. Odpověď na tuto otázku by

Provozní budova skláren na Starých Hutích na fotografii z roku 1870

V místech starohutské sklárny dnes roste památná lípa

mohla přinést archeologie prostřednictvím evidentních nálezů sklářských nádob, suroviny a výrobků.

První doloženou sklárnu ve Chřibech nechali zbudovat majitelé buchlovského panství Petřvaldové (pravděpodobně Hanuš Zikmund

z Petřvaldu) někdy v posledních desetiletích 17. století.

Pramenné materiály huti na Starých Hutích, uložené v brněnském zemském archivu, začínají až v osmdesátých letech 18. století. Jednou z nejstarších a kusých zpráv, dokládající

Factura Nr. 39 Glasfabrik Gaya (Post Gaya in Mähren), am 22. Mai 1869

S. REICH & COMP.,

K. k. landesbefugte Glasfabrikanten

Fabriken in Mähren:

Krasna, Post Wallachisch-Meseritsch.
Karlowitz, Post Gross-Karlowitz.
Marienhütte, Post Gross-Karlowitz.
Charlottenhütte, Post Gross-Karlowitz.

Eigene Glas-Raffinerie in Haida, Böhmen.
Niederlage zur Messe
Grimma'sche Strasse Nr. 31. 2. Stock
IN LEIPZIG.
Kochstrasse Nr. 12, Berlin.
Haupt-Niederlage sämtlicher Etablissements:
Leopoldstadt, Czerningasse Nr. 7.
IN WIEN.

Fabriken in Mähren:

Buchlau, Post Hradisch.
Keritschan, Post Keritschan.
Gaya, Post Gaya.
Protivanow, Post Boskowitz.
Hausbrunn, Post Gewitsch.

Abschrift aus dem Facturenbuch

an die liebliche Gutsdirection Glin

Für Glasbruch wird kein Ersatz geleistet

Reclamationen welche längstens 8 Tage nach Erhalt der Waare angezeigt sind, können berücksichtigt werden.

Zahlbar in Gaya.

Stück	Senden Ihnen auf Ihre werthe Ordre, Rechnung und Gefahr durch	Preis	Befrag
		fl. kr.	fl. kr.

Hlavička faktury Reichových skláren z roku 1869

existenci sklárny, je matriční záznam z roku 1670. Uvádí, že v tomto roce zemřel jistý poddaný sklář ve stáří 71 let „ex Huttis“. Nejstarší dochovaná kontrolní kniha příjmů a vydání manufaktury pochází z roku 1783. Byla nazývána Buchlovskou sklárnou. Jejím ředitelem byl František Jan Nepomuk Winkler. O evidenci mezd zaměstnanců, organizaci výroby, nákup a prodej zboží po stránce odborné a evidenční se staral zkušený hutník s kanceláří. Na konci

Z vyfouknutých válců se řezaly okenní tabulky (ze sbírek hradu Buchlova)

18. století jím byl jakýsi Mathiatko, poté Karl Anton Krodli. Podle register mezd a výroby je patrné, že členové výrobců tvořili uzavřenou skupinku sklářů, dodržujících princip dědičnosti pracovních míst. Tovaryši podle svých příjmení pocházeli z domácích oblastí. Starohutská sklárna si své učně vychovávala sama. Skláři pracovali v úkolovém systému, kdy výrobky zapisovali do sešitů, které poté byly nadřizenými kontrolovány a stanovená konečná mzda. Zejména v období krizí platy prudce klesaly, takže např. v období let 1787–1788

vydělávali skláři měsíčně od několika krejcarů po několik zlatých. Při odpočtu stravy a dalších spojených výloh někteří často vyšli naprázdno. Vedle specializovaných sklářů tu pracovali např. dekoratéri skla, brusiči, leštiči, baliči či formani, rozvážející zabalené zásilky po okolí, do skladů a dovážející suroviny na výrobu.

U sklářských pecí a v horkých letních dnech se v provozech zkonzumovalo velké množství piva v místním šenku, zásobovaném z buch-

Zakladatel sklárny na Starých Hutích Hanuš Zikmund z Petřvaldu

lovického panského pivovaru. Přijíždějícím obchodníkům bylo dáváno ve výčepu pivo zadarmo, jak dále uvádí František Kretz ve své práci o sklárnách z roku 1916: „Šenk ve sklárnách držel žid... Roku 1783 propili kramáři 836 mázů piva po 3 1/2 krejcarech konv. Měny...“ V té době se zde vyráběly skleněné tabule, láhve a sklenice různých velikostí na vodu, léky, cukr, pivo, víno a lihoviny, dále plucary, nočníky, zvony, kalamáře, zrcadla a okenní skla – plochá i kulatá. *(Dokončení příště.)*

Bořek Žižlavský

Z expozice Muzea Podhradí

Příběhy předmětů Muzea Podhradí Buchlovice

Vážení čtenáři, věříme, že vás podrobnější informace o specialitách našeho muzea zaujmou, a že je budete chtít shlédnout na vlastní oči. Byli bychom potěšeni, budete-li na tyto sloupečky reagovat svými připomínkami, doplněním našich poznatků, radami apod.

Těšíme se na další spolupráci s Vámi, protože Muzeum Podhradí Buchlovice chce být také připomínkou osudů Vašich rodin a zásobárnou vědění pro Vaše děti a vnoučata.

Jak se vyrábělo pravé selské máslo

Předpokladem pro jeho výrobu byl samozřejmě dostatek dobrého mléka. To se dojilo dvakrát denně, ráno a večer. První nadojené mléko dostaly domácí kočky, které si na něj čekaly před chlévem, a ve chlévě měla kamennou misku. Jinak se večerní mléko uchovávalo ve velkých hliněných hrncích (krajáčích), ráno se k němu přidalo ranní dojení a mléko se odstředilo.

K odstředování sloužily důmyslné stroje, odstředivky, které sestávaly z velké zásobní nádrže umístěné nahoře, odtud se mléko kohoutkem vypouštělo přes plovák do separátoru, který se velmi rychle otáčel a odstředivou silou odděloval lehčí smetanu od těžšího mléka. Oddělená smetana i mléko se zachycovaly do misek, ze kterých se výtakovými trubkami sváděly do přistavených nádob – do menší nádoby smetana, do větší nádoby odstředěné mléko. Vytékající smetana měla charakter dnešní nejkvalitnější 33% šlehačky. Pohon byl klikou. Smetana se každodenně slévala do vysokých kamenných nádob, odstředěné mléko se slévalo do nádob, ve kterých se nechalo zkysnout na výrobu tvarohu nebo se použilo ke krmení pro prasata, zejména pro malá selata. Jedenkrát týdně, obvykle ve středu, se z nasrádané smetany stloukalo máslo.

První máselnice byly dřevěné homolovité nádoby s dřevěným víkem, kterým procházel dřevěný „tlouk“ s děrovaným ukončením. Tloukem se ručně pohybovalo podobně, jako se tlouče v hmoždíři koření tak dlouho, až se

ze smetany stlouklo máslo. Později byly tyto máselnice nahrazeny dřevěným soudkem o obsahu kolem 60 litrů. V soudku se pomocí kliky poháněly dřevěné děrované lopatky, které bušily do smetany, až se z ní oddělilo máslo od podmáslí. Doba, po kterou se muselo lopatkami otáčet, nebyla vždy stejná. Řídila se většinou teplotou nebo i hustotou smetany. Máslo bylo stlučeno, když se rozptýlené kousky másla spojily a vytvořily velkou hroudu. Podmáslí se slilo, posbíraly se všechny kousíčky másla plovoucí na jeho hladině a měkké máslo se několikrát lopatkami prohnětlo v co nejchladnější vodě. Důkladné proprání másla bylo důležité, od toho závisela jeho trvanlivost. Nakonec se máslo rukama prohnětlo ve studené vodě a nechalo se ztuhnout.

Ztuhlé máslo se znovu ručně propracovalo, navážilo se na kousky obvykle 0,5 kg, ručně se z něj vytvořily šišky, které se vmáčklý

do dřevěné formy vypláchnuté vodou. Forma byla zdobena vyřezáváním a dala tak máslu ozdobný povrch. Vyřezávání měla obvykle každá hospodyně jiné, podle svého vkusu, a ozdoba tak byla i jakousi značkou původu. Maminka měla formu s hroznem vína. Takto připravené máslo se nechalo ještě znovu ztuhnout ve studené vodě, po vyjmutí se nechalo okapat, zabalilo se do pergamenového papíru a bylo připraveno k prodeji na trhu.

Do odstředěného mléka se obvykle dalo trochu „syřidla“, aby se dříve srazilo, naplnilo se do režných plátěných pytlíků a v dřevěném lisu zatíženém velkým kamenem se z něho po 1–2 dnech vylisoval tuhý tvaroh. Odpadní „syrovátka“ odkapávala do podložených nádob a použila se rovněž pro krmení.

Chléb s čerstvým máslem jsem měl jako dítě velmi rád a těšil jsem se, že po příchodu ze školy dostanu krajíc chleba, na který maminka rukou utrhla kousek z celé hroudy másla a rozetřela mi ho v tlusté vrstvě na chleba. Domácí máslo mělo svoji nenapodobitelnou charakteristickou

příchuť, jakoby nepatrně nakyslé. Jedinou jeho nevýhodou bylo, že si nechovalo svoje vlastnosti tak dlouho, jako máslo mlékárenské. Mlékárenské máslo se vyrábí ze sladké smetany, zatímco doma shromažďovaná smetana byla vždy již trochu nakyslá.

Pro domácí potřebu se máslo přeškvařovalo, dalo se pak dlouho uchovat, používalo se k maštění pokrmů, ale nebylo vhodné k mazání na chleba.

Výroba domácího másla ustala počátkem II. světové války, kdy byly nařízeny povinné dodávky mléka a jeho svoz do mlékáren. Také hovězí dobytek byl sveden do společných stájí družstev a začala zemědělská velkovýroba. (Z paměti našeho dědečka pana Josefa Říhy.)

Dary: forma – Eliška Maděrová, Buchlovice; lis na tvaroh – Ludmila Dudešková, Buchlovice.

Do Muzea Podhradí Buchlovice Vás opět zve

Miloslav Hrdý

Pro děti různých věkových kategorií

Proč jít do Muzea Podhradí Buchlovice právě nyní na výstavu „Ukrojte si u nás!“?

- protože uvidíte a zjistíte, kolik existuje druhů obilovin a jak jsou různé,
- uvidíte na vlastní oči lopaty, na kterých Mařenka a Jeníček „šoupli“ Ježibabu do pece,
- můžete si zahrát s dětskými cepy na mlácení obilí,
- můžete kreslit obrázky do mouky neomezeně dlouho,
- můžete okusit, jaké to je, když obilí protéká mezi prsty,
- můžete zkusit, jak chutnají třeba obilné vločky,
- uvidíte chlebové pece, v jakých se peklo ještě nedávno v Buchlovicích,
- můžete si s rodiči připravit plány na výlet do blízkého okolí, kde jsou ještě větrné mlýny – větráky (Jalubí, Velké Těšany, Rymice),
- uvidíte, jak vypadala mlátička vyráběna v Napajedlích,
- zjistíte, co je to rčení „Vypadá jak dížka!“,
- dozvíte se, že Karkulka nebyla jen pohádková postava, ale že se tak jmenuje nový druh pšenice s červenými obilkami,
- také, že obilí lze využít i ve výtvarných disciplínách,
- že existují názvy jako lopata vějačka, skřích, okřín, kopist a další, o kterých nemáme ani potuchy,
- že třeba mlynáři jsou jedním z nejstarších cechů, mají i své Desatero a další.

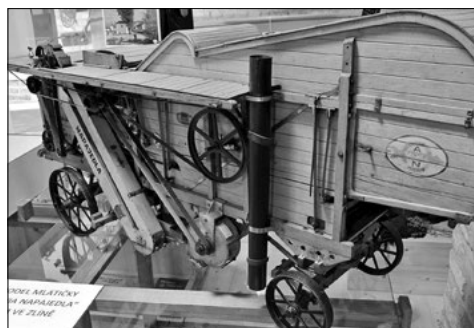
Chléb je s námi už hodně dlouho, často říkáme, jako lidstvo samo. Chléb má tisícero podob a vůní. Jednou je získává dlouholetou tradicí té země, která jej vytvořila, jindy jich nabývá vlastností plodiny, ze které pochází. V průběhu nekonečných let se chléb vyvíjel od nekvašených placek až k bílému kynutému pečivu.

Vývoj jde, především také díky výzkumu, dál, a my, běžní konzumenti chleba, nemáme mnohdy možnost ani sledovat, kudy se ubírá. A musím říci, že jsem s potěšením zjistil, že mnohdy se i výzkumy vrací do minulosti, a to tehdy, když se zjistí, že například – prastaré suroviny (obilniny), mají v sobě zakódovány nějaké mimořádné vlastnosti, které jsou nám nebo mohou být v blízké budoucnosti potřebné.

V rámci možností fyzických i prostorových jsme tentokrát, do Muzea Podhradí Buchlovice, snesli příklady z těch dob dávno minulých i výsledky špičkových pracovišť České republiky jako jsou Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž, s.r.o. Agrotest fyto, s.r.o., Centrum strukturní a funkční genomiky rostlin, Ústav experimentální botaniky AV ČR, Olomouc - Holice, Genová banka Praha, MENDEL v Brně ve spolupráci s Karlovou pekárnou.

Přijďte se podívat i s rodiči a prarodiči, určité najdete cosi zajímavého pro sebe i pro ně!

Miloslav Hrdý, autor výstavy
Foto J. Tymonek

Zájezd do střední Asie – 2. díl

V minulém čísle Buchlovského zpravodaje jsem započala vyprávění o naší cestě do zemí střední Asie. Zde je pokračování...

26.3. Pendžikent

Noc je velmi chladná. V 8,30 odjíždíme na snídani. Pak prohlídka města. Město Pandžikent leží v hluboko do hor zařezaném údolí na řece Zeravšan ve výšce 1000m n/m. Po levé straně se vypínají hory Turkenstanské 3 500 m, po pravé Zeravšanské. V popředí Ťan-Šan 4500 m a za ním Pamír 7500 m.

V zimě teplota -10 až -15 °C, sníh se neudrží, slunce hřeje a rozpouští ho, v létě +40 °C. Více než 300 slunečních dnů.

Navštívili jsme muzeum zdejšího významného básníka Rudakova z VIII. stol., dále byla zde vystavena zvířata, ptáci, hadi, nerosty a hodně vykopávek z nedaleké vesnice z V.–VIII. Století.

V 11 hodin odjíždíme autobusem zpět do Uzbekistánu do Samarkandu. Je velmi teplo, silnice prašné. V autobuse je nesnesitelné vedro, okna se otevřít nedají, klimatizace špatná.

Do Samarkandu přijíždíme ve 12,30, hodinky posunujeme o 1 hod. zpět. Oběd téměř evropský. Ubytování v krásném hotelu Samarkand ve IV. Patře, špatný rozhled na město. Opět recepce, jídelny přepych; pokoje pěkné, koupelny ubohost. I kolem Samarkandu se z jedné strany tyčí zasněžené hory Zeravšan. Samarkand má 450 tis. Obyvatel. Město bylo založeno ve IV. století před našim letopočtem, jmenovalo

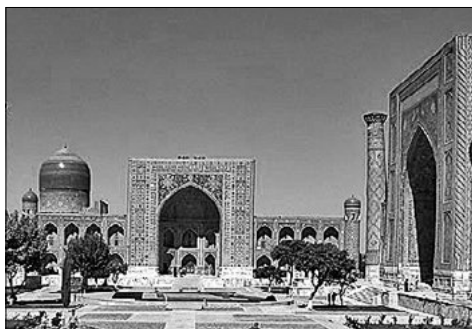
se Marakanda, islám, arabové. Bylo to obchodní centrum známé jako hedvábná cesta.

V XIII. Století Timur velmi zvelebil město, dále pak jeho vnuk Ulugbek, velký myslitel, matematik, fyzik, astronom. Víra mu však zakazuje vědy, byl zákeřně zabit. Ve městě jsou krásné mešity, mauzolea. Město leží ve výšce 720 m n/m, v létě +40 °C, v zimě až -25 °C.

V poledne bylo +23 °C, v 18 hod. +17 °C.

27.3. Samarkand

Venku je oblačno, vane teplý vítr, prý z pouště. V 10 hod. odjíždíme na prohlídku památek. Velmi pěkné. Ve 13 hod. oběd – švédská linka – dobrý výběr.

Samarkand

Pendžikent

Ve 14 hod. odjíždíme na další štaci do města Šachrisabz. Průsmykem přes pohoří je to 60 km. Poněvadž je v horách ještě sníh, není pro turisty přechod bezpečný (prudké serpentiny, hluboké strže).

Objíždíme hory. Vzdálenost se prodlužuje trojnásobně. V autobuse velké horko. Začíná poprchat. Po cestě můžeme pozorovat okolí. Je to bezútesná krajina pod horami bez stromů, domky ve vesnicích hliněné. Některé pěkné, jiné ubohé – s rovnými střechami. Zřejmě když zde tak málo prší, mohou si to dovolit.

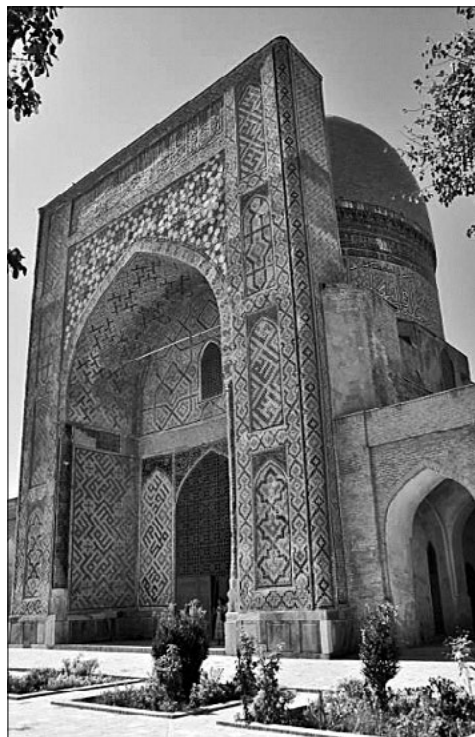
Nyní po zimě jsou stráně zelené, plné dobytka. Když jsme se přiblížili k řece, začínají i osetá pole obilím? Do Šachrisabzu přijíždíme za 2 1/2 hodiny, prší, ale je teplo. Ubytování jsme v hotelu I. tř. se stejným jménem. Večeře dobrá, hranolky, hovězí maso, rýže, spousta zeleniny.

28.3. Šachbizabz

Ráno prší, obloha je úplně zatáhlá na dlouhý déšť. Jsme z toho rozladění. V noci nám pod okny koncertovala rosníčka tak silně, že to až budilo.

V 10 hod. objíždka města. Město má 58 tis. obyvatel. Památky dávných věků jsou dosti ve špatném stavu. Je to ostatně stejné jako v ostatních městech. Obcházíme proto tržnice, obchodní domy.

Ve všech městech v tržnicích je takové množství zeleniny a nikde není vidět ji pěstovat.

Šachrisabz

Šachrisabz

Ředkvičky velké i malé, cibulka naťová, zvláštní jedlá řepa světle růžová, špenát a mnoho jiného, které ani neznáme. Z loňské úrody: pytle rozinek modrých, růžových, zelených, sušené meruňky, fíky, snad i datle, granátová jablka, brambory vypadají jako nové, střípce hroznů přesušených, kvašáky okurky, kvašená rajčata, zelí. Ženy prodávají chléb, který tam dovezly na kárách. Jejich chléb jsou vlastně takové veliké vdolky (mouka, voda, sůl, kvasnice), ozdobené ornamenty, posypané mákem. Jí se ke všemu. Zdejší víra (tj. celé oblasti střední Asie) nedovoluje pít alkohol. Místo hospod jsou zde čajovny, kde se sesedají muži na velké posteli pokryté kobercem se zkříženými nohama a pijí čaj a povídají. Ani v obchodech nebylo vidět alkohol. Pít se dá koupit pouze v restauracích pro „inostrance“ za drahé peníze. 1/2 l vodky 230 Kč.

JUBILANTI V LEDNU 2017

80 let Věra Chodorová (Domov pro seniory Buchlovice)

85 let Milada Snopková (Domov pro seniory Buchlovice)

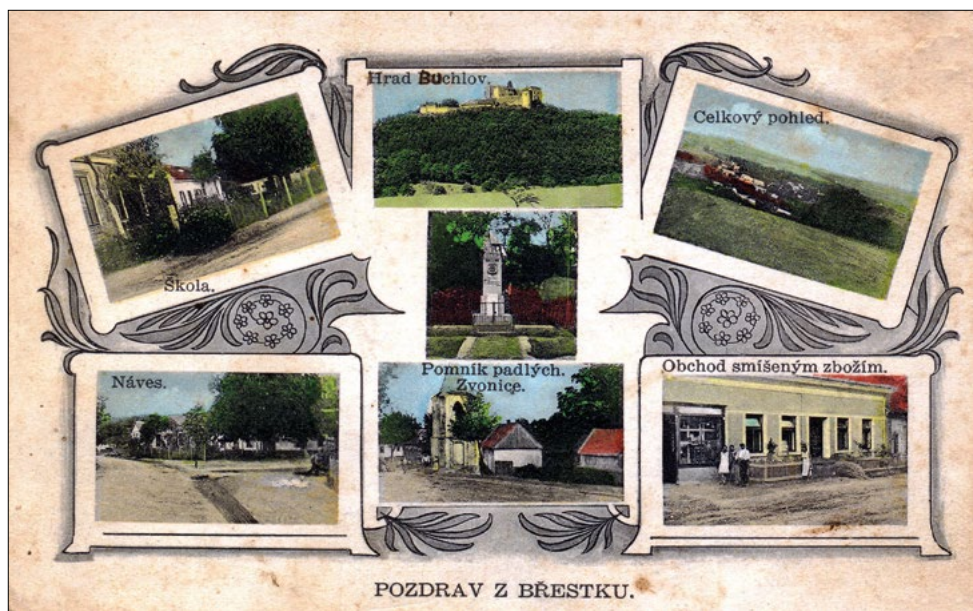
90 let Josef Blažek
Marie Koničková (Domov pro seniory Buchlovice)

95 let Marie Trávníčková

Dvacátý devátý prosinec 2016 pod Buchlovem

(foto: -vlk-)

Na třetí straně obálky Buchlovského zpravodaje dnes začínáme celoroční seriál, ve kterém vám budeme představovat staré pohlednice Buchlovic a jejich okolní obcí. Na prvních pohlednicích se vydáváme do sousedního Břestku.

Originální vánoční výzdoba v Domově pro seniory v Buchlovicích (foto -bž-)

BUCHLOVSKÝ ZPRAVODAJ

(periodický tisk územního samosprávného celku)

Vydává městys Buchlovice, IČ 00290866, tel.: 572 595 120. Vychází měsíčně,
řídí redakční rada, výkonní redaktori Mgr. Pavla Večeřová, Mgr. Vlastimil Kořínek
a Bořek Žižlavský. 350 výtisků. Cena 15 Kč

Registrační číslo MK ČR E 13102

Redakční rada si vyhrazuje právo upravovat příspěvky.
Sazba Vít Kučera, tisk HUDEC print, s. r. o., Buchlovice